İŞKUR

2019

ADIYAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ADIYAMAN İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Ahmet GÜL
İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerin biri hiç şüphesiz işsizlik ve yeterli düzeyde istihdam yaratamama sorunudur. Bu sorunlar sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sebeple istihdamı artırmaya yönelik politikalar geliştirmek ve yatırımlara ağırlık vermek tüm ülkeler için zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda çalışmaları daha iyi yürütebilmek ve etkin istihdam politikaları oluşturabilmek için işgücü piyasasının taleplerini dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekmektedir. Ulusal ve yerel düzeyde etkin istihdam politikalarını oluşturmak ancak işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olmaktadır.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) 2007 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak istihdam ve işsizlik politikalarının etkili ve işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla her yıl işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler dikkate alınarak kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İŞKUR işverenlerimizin nitelikli işgücü taleplerine cevap vermek amacıyla kendi bünyesinde kayıtlı işsizleri aktif işgücü piyasası programları kapsamında eğitime tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu vesileyle işverenlerimizin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda nitelikli olmayan iş arayanlarımıza meslek kazandırılmakta ve kendilerine yeni bir iş kapısı açmaktadır.

İŞKUR yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını, işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirmek ve kurum hizmetlerini etkin bir şekilde sunmak amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü piyasanın arz ve taleplerini içeren bu çalışma ilimiz için genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özverili çalışmalarında dolayı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formalarına titiz bir şekilde cevap veren tüm işverenlerimize, işyeri yetkililerine ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Aykut PEKMEZ
Adıyaman Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması, istihdamın artırılması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikalarıyla işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirmesi ve uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması ile istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesini hedeflemektedir.

Kurumumuz 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) iş birliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 83 bin 887 işyeri İş ve meslek Danışmanlarımız tarafından ziyaret edilmiştir. İşveren veya işveren temsilcileriyle yapılan görüşmelerde işgücü piyasası hakkında bilgi toplanmış olup Adıyaman'da ise bu kapsamda 333 işyeri için veri derlenmiştir.

Bu çalışma neticesinde hazırlanan, 2019 yılı İşgücü Piyasası Analizi raporu hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri içermekte hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımızın koordinasyonunda kurumumuz iş ve meslek danışmanları tarafından gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir.

Kurumumuz bu araştırmayla ile işverenle yüz yüze görüşerek işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakla birlikte işverenlerin işgücü ihtiyacını da en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde temininde güçlük çekilen meslekler, işgücü yetiştirme kurs ve programları, cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş ile gelecek ve geçmiş dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir.

İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler; bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak işyeri bilgi formumuza cevap veren tüm işverenlerimize, emeği geçen kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mehmet Emin YÜCEKAYA
Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 37
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 42
SONUÇ 48
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 52

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 34
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 34
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 35
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 36
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 37
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 38
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 40
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 42
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 43
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 44
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 30
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 33
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 39
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 41
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 46
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 47

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitimi Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Adıyaman İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 333 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 19 bin 193 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 14 bin 499 çalışan erkeklerden, 4 bin 694 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Adıyaman ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlardır.

Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Adıyaman ili açık iş oranı bakımından 0,4 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile İmalat sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 306 kişilik açık iş mevcuttur. Adıyaman ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile Büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır. İl genelinde açık işlerin yüzde 63,4'ü için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Elektrikçi(Genel) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işverenlerin yüzde 14,2'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Adıyaman ilinde ülke genelinin üzerinde olup yüzde 5,2'dir.

Adıyaman ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin yüzde 41,4 ile İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 23,9'u İŞKUR'un İşbaşı Eğitim Programı teşviki konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 21,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 21,5'i de istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Adıyaman ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik faaliyetler sektörlerinde işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Adıyaman İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Adıyaman işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Adıyaman ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Adıyaman ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

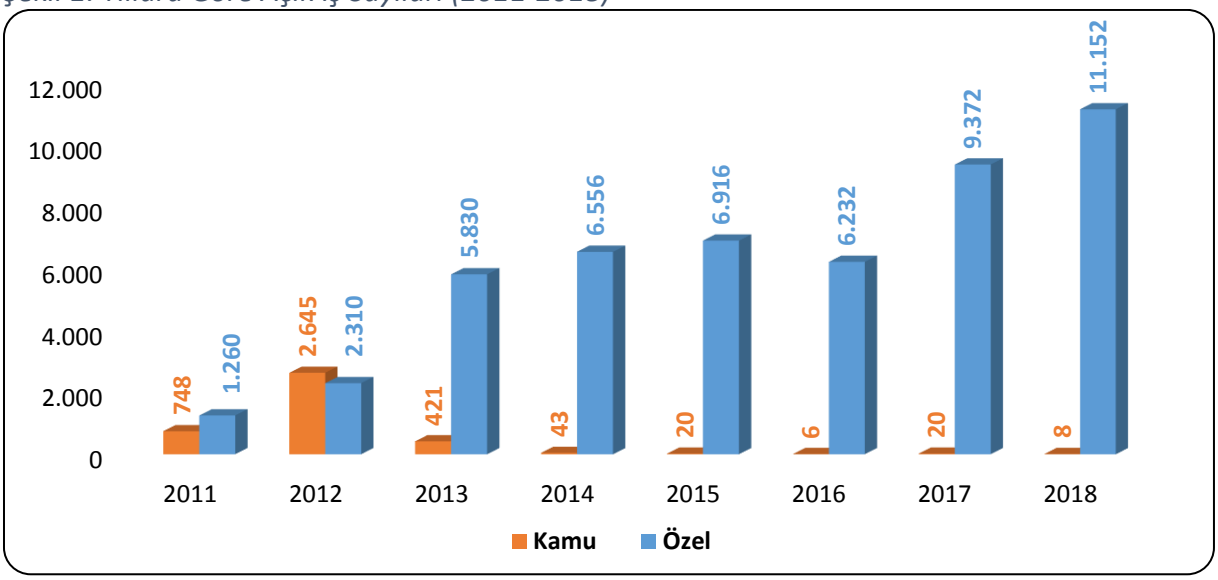

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 2 bin 8 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 11 bin 160 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2018 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 18,8 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından itibaren özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Dokuma Konfeksiyon Makineci	3.710
Makineci (Dikiş)	1.007
İnşaat İşçisi	675
Beden İşçisi (Genel)	530
Konfeksiyon İşçisi	440
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	428
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	377
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	327
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	304
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	294

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 2018 yılında 11 bin 160 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 3 bin 710 açık iş ile Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 33,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci(Dikiş) ve İnşaat İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

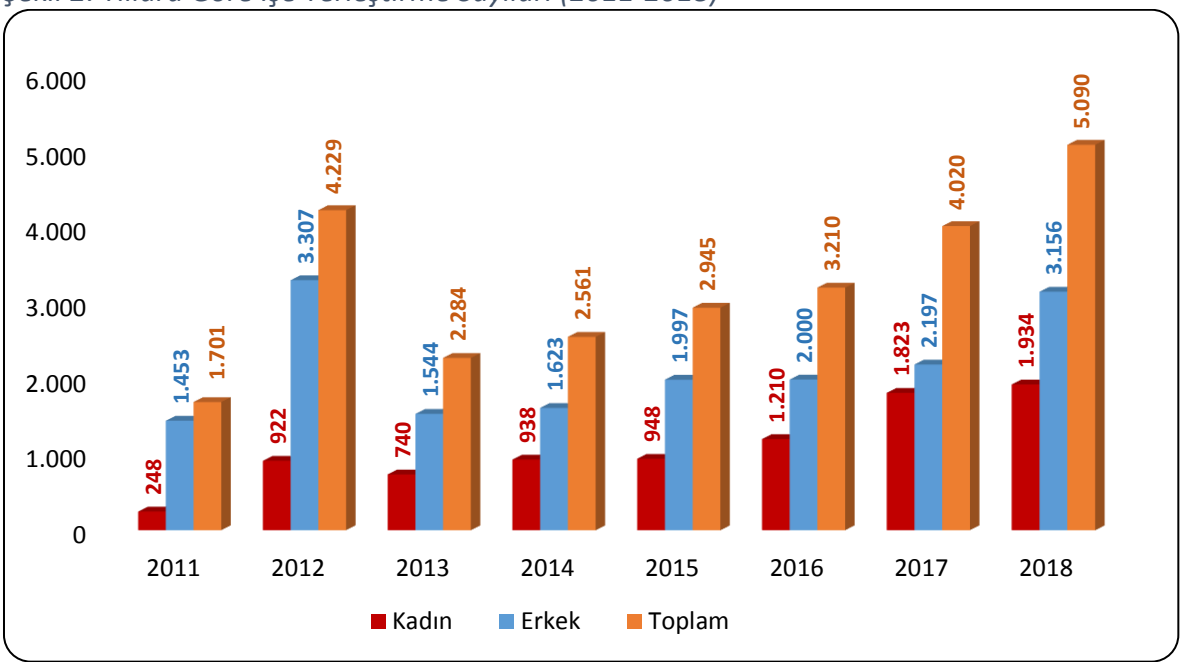

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1.701 olan Adıyaman ilinde işe yerleştirilenlerin 1.453'ü erkek, geri kalan 248 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2013 yılından itibaren işe yerleştirme sayısı giderek artmakta ve 2018 yılında belirgin bir artış yaşanarak 5 bin 90 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yüzde 38'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 1.934 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Dokuma Konfeksiyon Makineci	433	493	926
Makineci (Dikiş)	320	402	722
İnşaat İşçisi	681	0	681
Konfeksiyon İşçisi	163	215	378
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	194	88	282
Beden İşçisi (İnşaat)	264	1	265
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	82	145	227
Beden İşçisi (Genel)	183	42	225
Satış Danışmanı / Uzmanı	61	51	112
Garson (Servis Elemanı)	65	39	104

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 926 kişilik işe yerleştirmeyle Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 18,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci(Dikiş) ve İnşaat İşçisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok İnşaat İşçisi ve Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Makineci(Dikiş) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

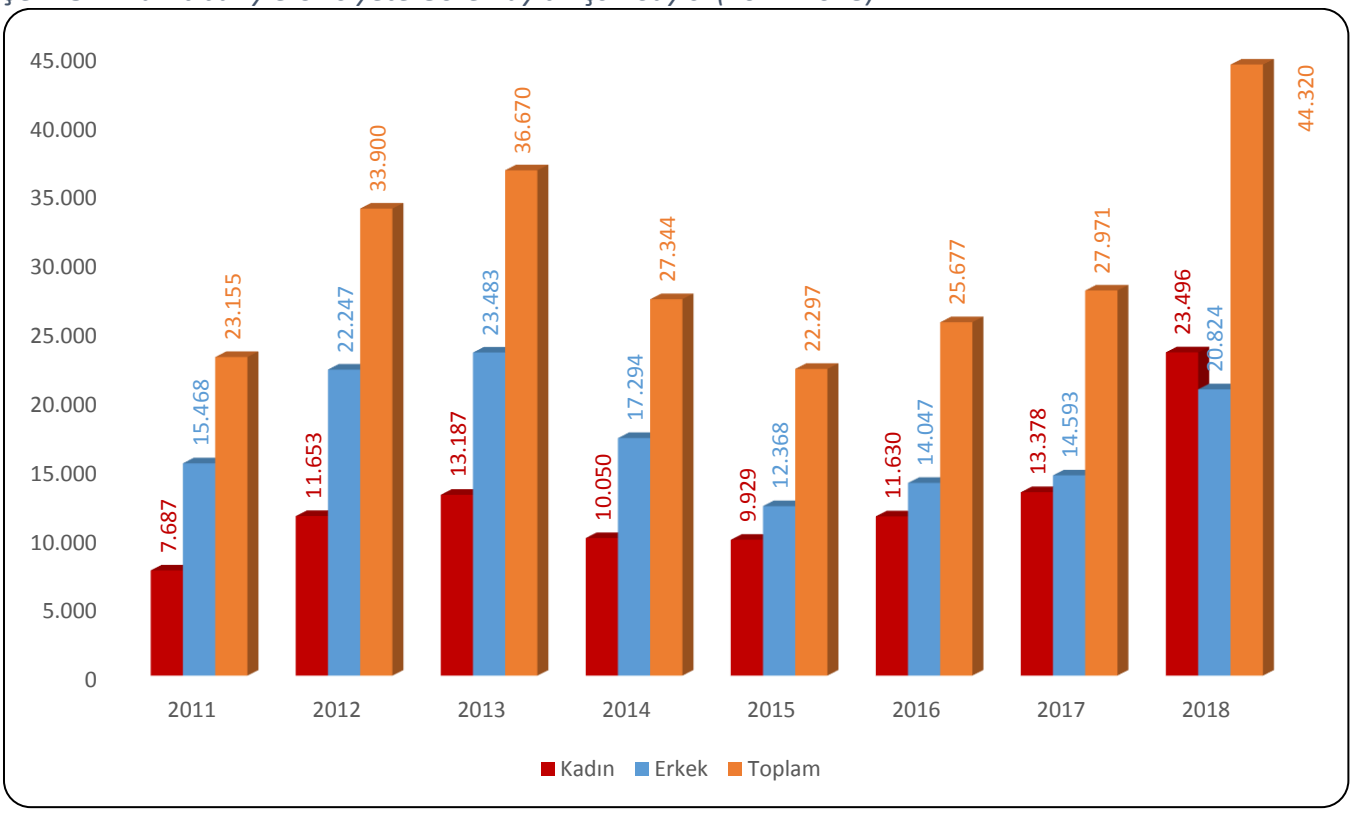

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Adıyaman ilinde İŞKUR'a kayıtlı 23 bin 155 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 15 bin 468'i erkek, 7 bin 687'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 44 bin 320 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Bu rakamlar Yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir.En fazla işsiz 2018 yılında olmuştur. 2015 yılından itibaren toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkat çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları da incelendiğinde dalgalı bir seyir izlemektedir.

2011 yılında Adıyaman'da 7 bin 687 kayıtlı kadın işsiz bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 23 bin 496'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Adıyaman ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Adıyaman ilinde Kuruma kayıtlı 15 bin 391 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Adıyaman ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 34,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi(Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi(genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi(Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Dokuma Konfeksiyon Makineci, Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı / Uzmanı Sekreter ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	80	859	589	1.448
2012	52	553	575	1.128
2013	127	1.543	1.122	2.665
2014	88	862	735	1.597
2015	72	601	984	1.585
2016	79	1.119	469	1.588
2017	113	1.545	980	2.525
2018	166	2.243	1.244	3.487

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kurslarında yıllar içerisinde dalgalı bir değişim söz konusudur. 2018 yılında 166 mesleki eğitim kursu açılmış olup zirveyi görmüştür. 2018 yılında ise düzenlenen 166 mesleki eğitim kursuna 3 bin 487 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 1.244'ü erkek, 2 bin 243'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 64,3'nü kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Temel Metal Şekillendirme Elemanı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Arıcı	El Nakışçısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Temel Metal Şekillendirme Elemanı	Seramik İmal İşçisi	Ahşap Kakmacı
El Nakışçısı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı
Arıcı	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Seramik İmal İşçisi	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Müşteri Temsilcisi
Ahşap Kakmacı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı	El Dekorcu/Sır Üstü Dekorlamacı	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı ve Kadın Giyim Modelist Yardımcısı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Dokuma Konfeksiyon Makineci, Ev Tekstil Ürünlerini Hazırlama Elemanı ve El Nakışçısı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Temel Metal Şekillendirme Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2011	2	0	3	3
2012	44	231	177	408
2013	293	417	453	870
2014	448	443	393	836
2015	523	535	513	1.048
2016	646	734	793	1.527
2017	864	1.300	1.612	2.912
2018	751	1.735	2.207	3.942

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren 2017 yılına kadar işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. 2017 yılında 864 işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir.İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 751 program düzenlenmiş olup toplam 3 bin 942 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44'ü kadınlardan, yüzde 56'sı ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dokuma Konfeksiyon Makineci	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Konfeksiyon İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Konfeksiyon İşçisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Büro Memuru (Genel)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Satış Elemanı (Perakende)
Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Garson (Servis Elemanı)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Garson (Servis Elemanı)	Diğer Sağlık Personeli

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Adıyaman ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Dokuma Konfeksiyon Makineci, Konfeksiyon İşçisi ve İplik Eğirme Operatörü mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, erkek katılımcılar için ilk üç sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	2	12	38	50
2012	0	0	0	0
2013	5	37	87	124
2014	8	64	130	194
2015	13	98	230	328
2016	16	135	244	379
2017	13	170	151	321
2018	18	204	234	438

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 18 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 38 daha fazladır. Programa 2018 yılında 204'ü kadın, 234'ü erkek olmak üzere toplam 438 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

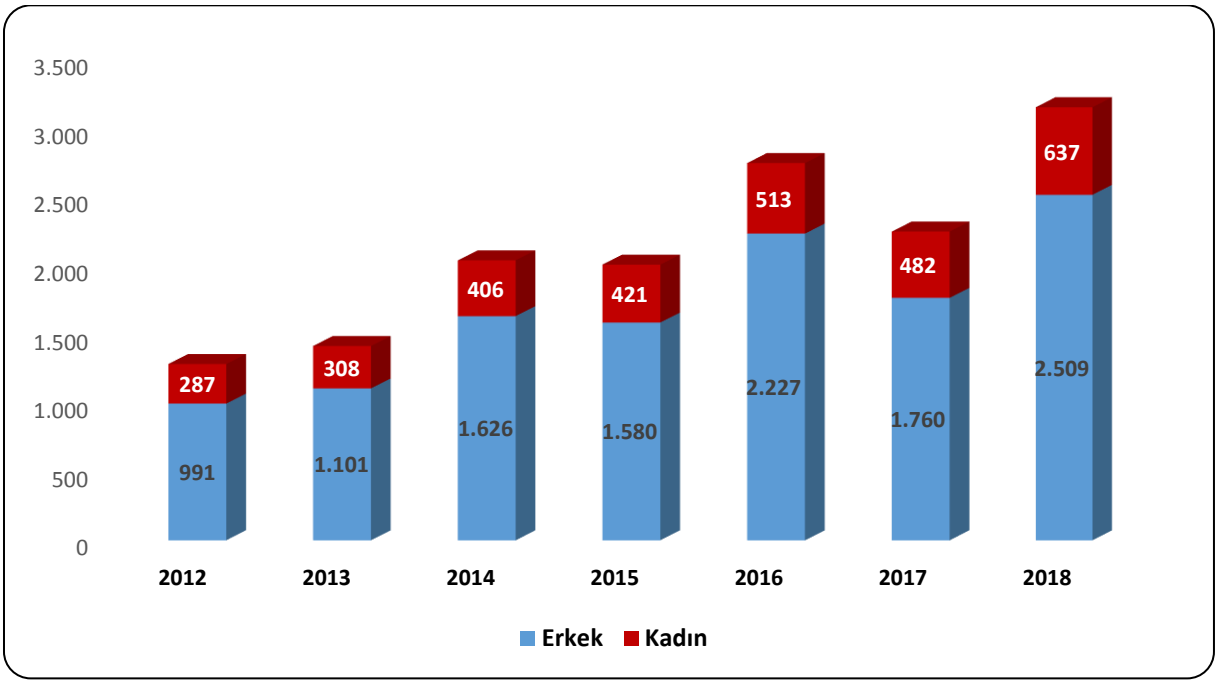

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 2018 yılında yüzde 20,2'si kadın olmak üzere 3 bin 146 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 40,3 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Adıyaman ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 333 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 19 bin 193 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Adıyaman ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	96
İnşaat	52
Toptan Ve Perakende Ticaret	50
Ulaştırma Ve Depolama	43
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	15
Eğitim	14
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	13
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	11
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	4
Gayrimenkul Faaliyetleri	2
Genel Toplam	**333**

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Adıyaman ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 28,9'u İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Adıyaman ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat Sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Adıyaman ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 15,7 düzeyindedir. Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Diğer Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Adıyaman ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

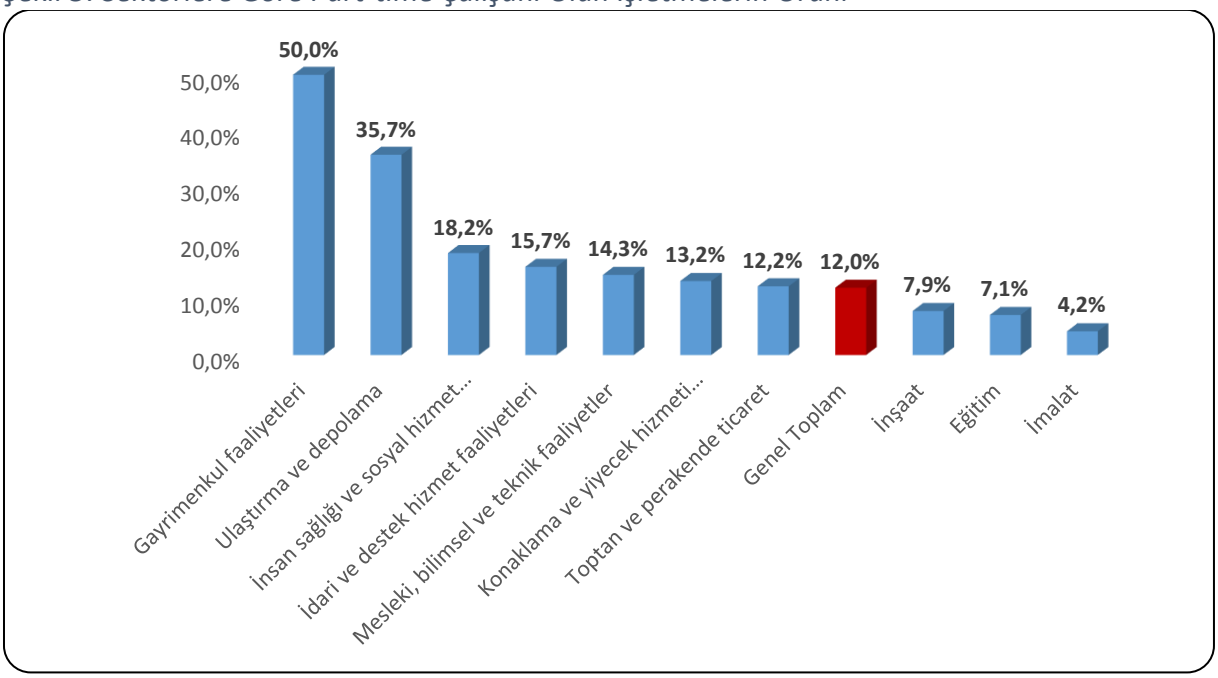

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 12 olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Ulaştırma ve Depolama sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 35,7'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 18,2 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

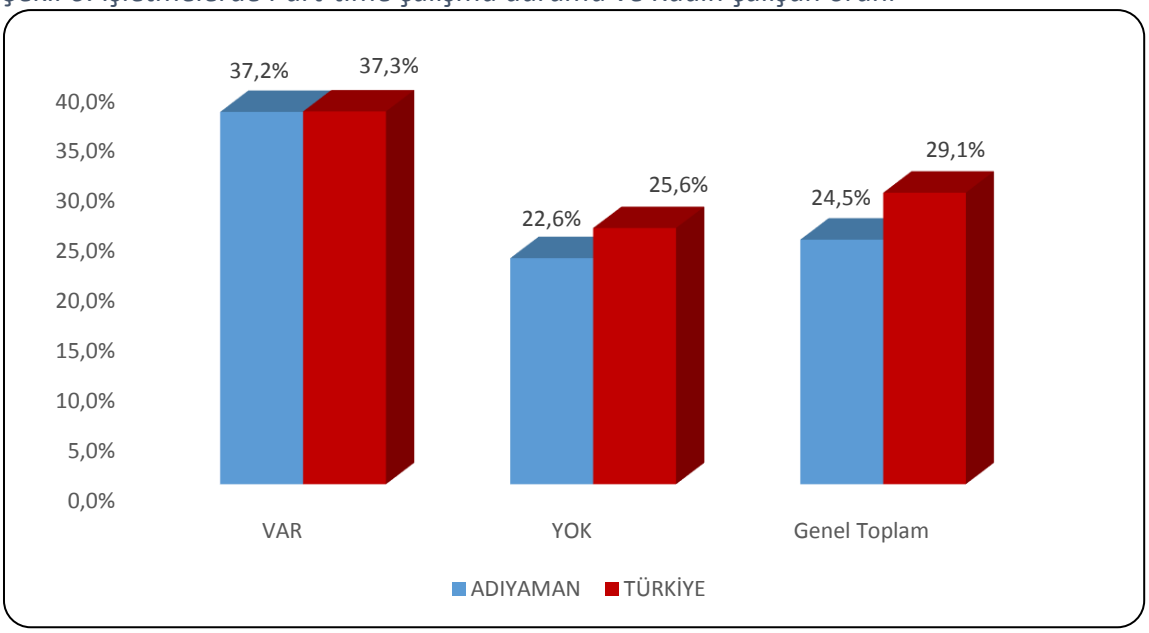

Kaynak: İPA 2019

Türkıye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Adıyaman ilinde bu oran yüzde 24,5 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 22,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,2 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Adıyaman ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

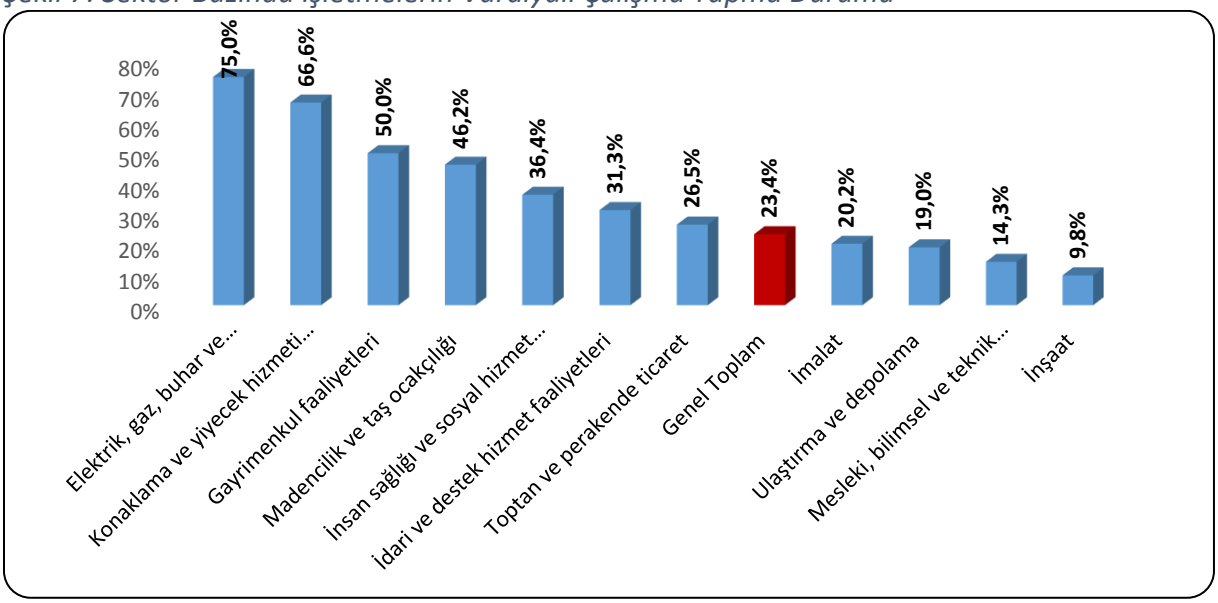

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde işletmelerin yüzde 23,4'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Adıyaman ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri Hizmetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 9,8 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

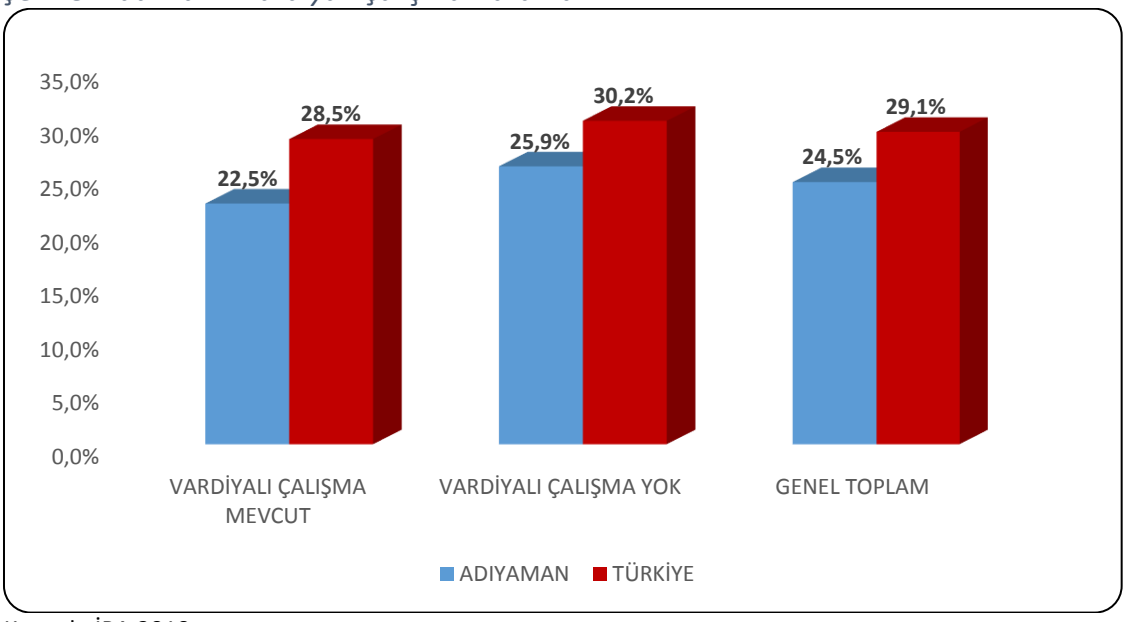

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 22,5'i kadın, yüzde 77,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 25,9' dur.

Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 24,4'nün kadınlardan oluşmasıdır. Yani yaklaşık her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Adıyaman ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

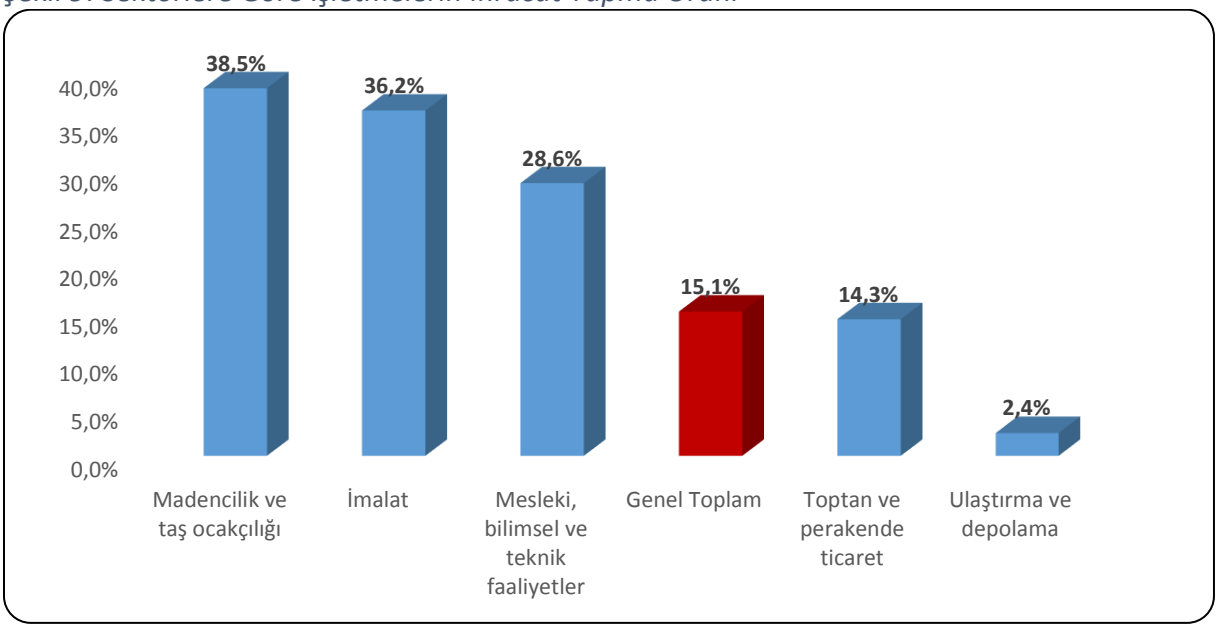

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilindeki işletmelerin yüzde 15,1'inde ihracat yapılmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 38,5'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Mesleki ,Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler de ihracat yapan işletme oranı anlamında Adıyaman ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.İşletme sayısı bakımından Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörünün payı yüzde 4 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır.

Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	89,8%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	6,4%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	3,1%
Finansman yetersizliği	1,4%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	0,7%

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde işletmelerin yüzde 9,2'si e-ticaret yapmaktadır. e-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Adıyaman ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

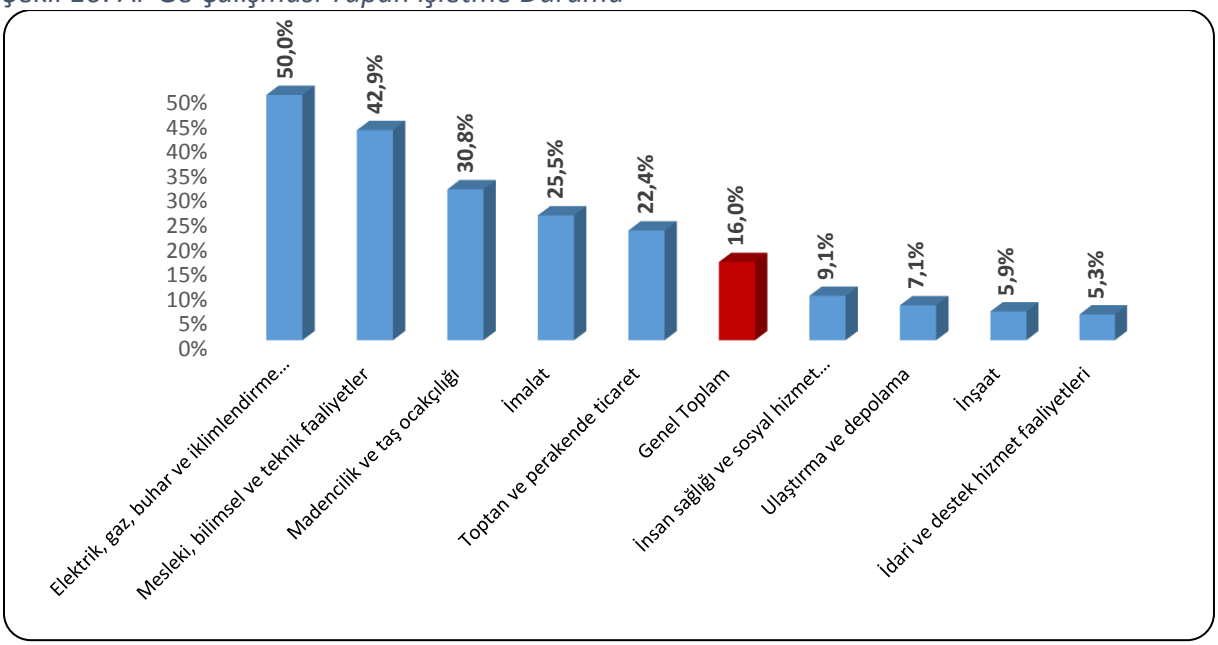

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 18 sektörden 9 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 16 olarak gerçekleşmiştir.Elektrik,Gaz,Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 50'si, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 42,9 u Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 30,8 ile

Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Adıyaman ilinde en fazla işletme İmalat sektöründe olup Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 25,5 ile il ortalamasının üstünde yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

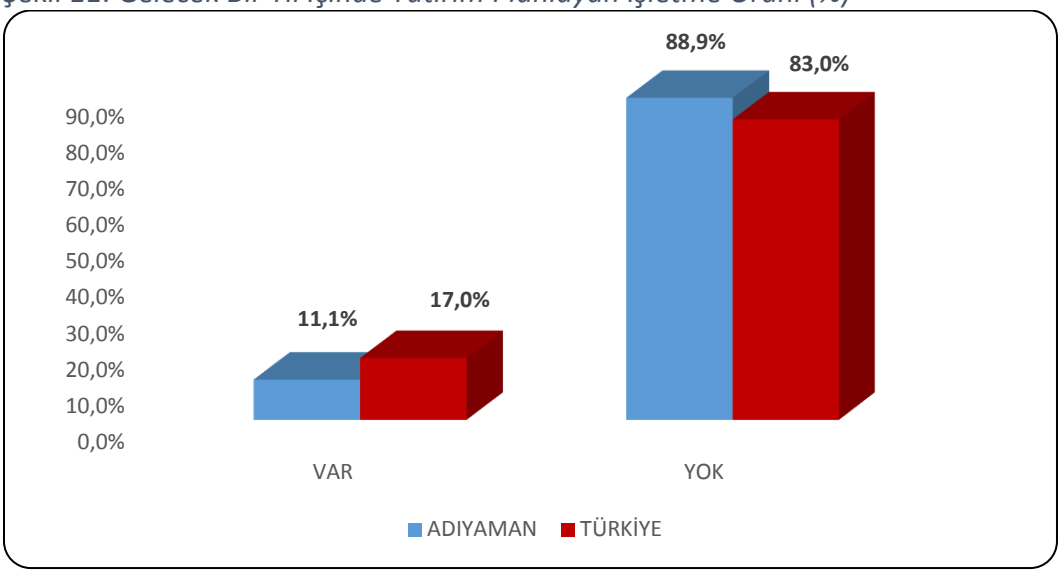

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 11,1'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

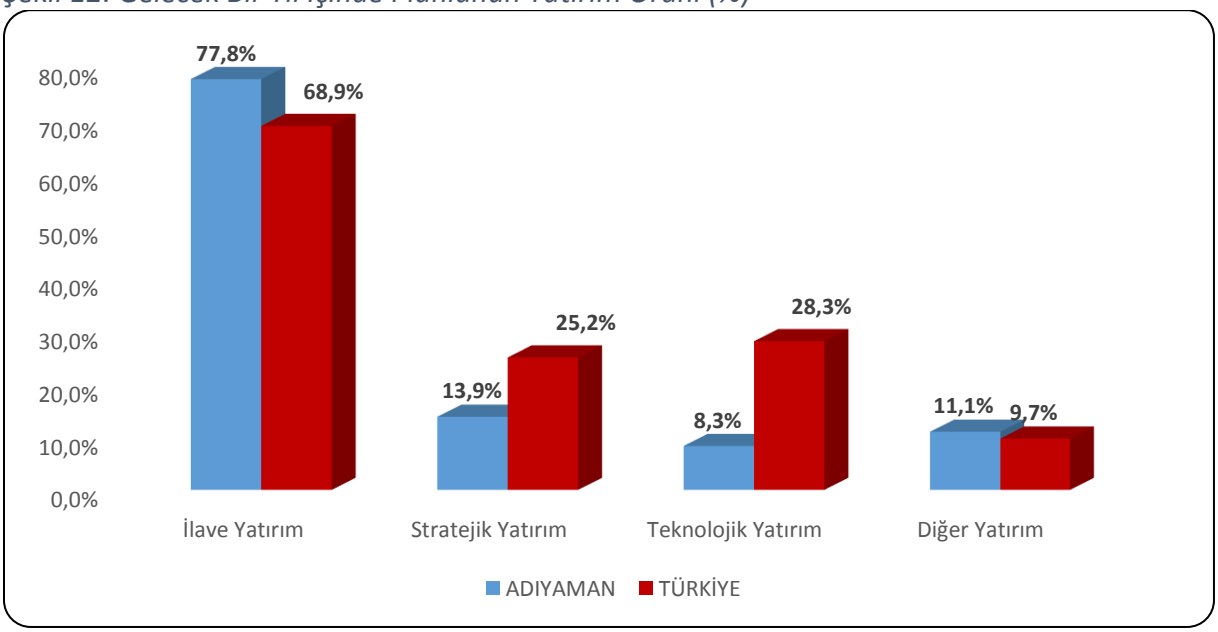

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Adıyaman ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 77,8'i ilave yatırım, yüzde 13,9'u stratejik yatırım, yüzde 8,3'ü teknolojik yatırım ve yüzde 11,1'i diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

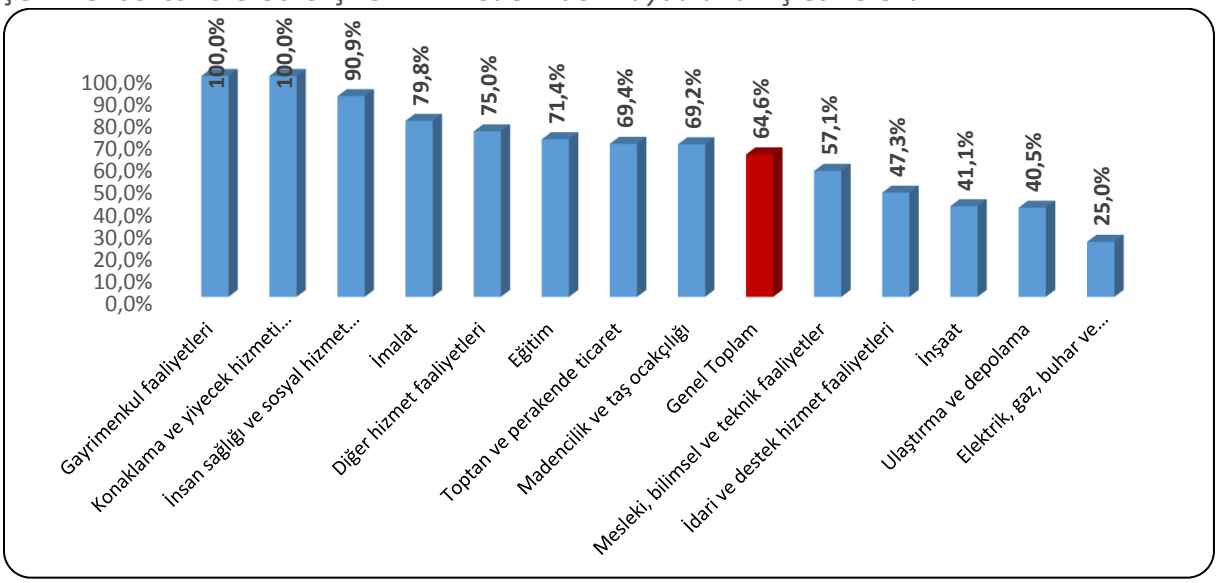

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir.

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Adıyaman ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 64,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran ile Adıyaman ili Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Adıyaman ilinde Gayrimenkul Faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti Faaliyetleri sektörlerindeki işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bunun sebebi bu sektörlerde faaliyet gösteren işletme sayısının diğer sektörlere oranla çok az olmasıdır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan imalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 64,6'nın üzerinde yüzde 79,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	2,7%	77,3%	36,0%	73,3%	1,3%	22,7%	17,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,0%	70,6%	23,5%	52,9%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	52,4%	28,5%	42,8%	0,0%	4,8%	0,0%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	94,1%	17,6%	35,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	73,3%	53,4%	66,8%	0,0%	0,0%	6,7%
Eğitim	0,0%	90,0%	10,0%	50,0%	0,0%	0,0%	10,0%
İnsan Sağlığı v e Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	70,0%	10,0%	70,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	77,7%	55,4%	11,1%	0,0%	0,0%	11,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	44,1%	22,3%	89,1%	0,0%	11,2%	11,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	50,0%	25,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	33,3%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**1,0%**	**72,4%**	**30,0%**	**60,5%**	**0,5%**	**9,0%**	**8,1%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 30'u İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 72,4'ü Danışmanlık ve Yönlendirme Hizmetinden yararlanırken yüzde 60,5'i ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan imalat sektöründe işverenlerin yüzde 36'sı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 77,3'ü Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 73,3'ü ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu İşbaşı Eğitim Programında Gayri Menkul Faaliyetleri,Elektrik,Gaz,Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektörlerindeki işletmelerin son bir yılda tamamı faydalanmıştır. Bu iki sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının diğer sektörlere oranla çok az olduğunu bilmek gerekir.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenecek alan	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	78,5%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	47,4%
İşbaşı Eğitim Programı	43,1%
İşe Uygun Eleman Temini	26,5%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	11,1%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	2,8%

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 78,5'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşbaşı Eğitim Programı seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

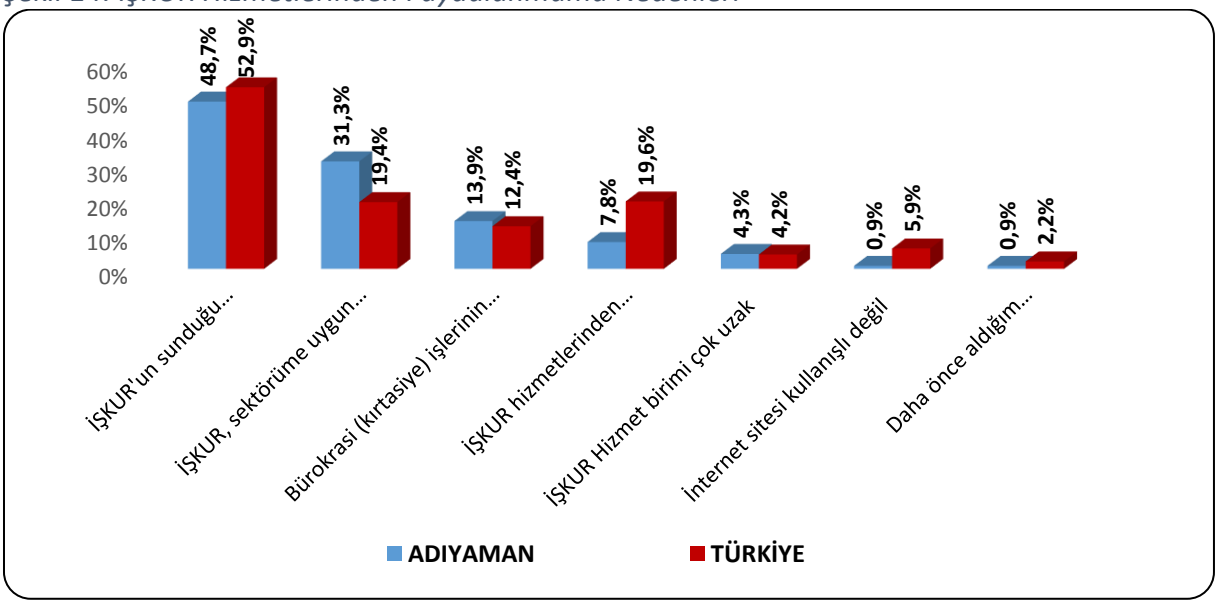

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 48,7 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 31,3 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 13,9 ile bürokrasi(kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Adıyaman ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Adıyaman iline göre daha yüksek seviyededir.

Mevcut İstihdam

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 19 bin 193 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 14 bin 499 erkek çalışan ve 4 bin 694 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.911	6.654	9.565
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	600	1.504	2.104
Ulaştırma ve depolama	150	1.543	1.693
İnşaat	73	1.378	1.450
Toptan ve perakende ticaret	337	1.025	1.362
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	917	923
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	125	466	591
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	296	286	582
Eğitim	167	272	439
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3	290	293
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	94	110
Diğer hizmet faaliyetleri	5	48	53
Gayrimenkul faaliyetleri	5	24	29
Genel Toplam	**4.694**	**14.499**	**19.193**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Adıyaman ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 60,7'si bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 62'si İmalat sektöründe çalışmaktadır. Adıyaman ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Eğitim sektöründe çalışanların yüzde 38,1'ni kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.711	5.814	7.524
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	692	2.186	2.878
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	508	2.122	2.629
Hizmet ve Satış Elemanları	473	1.372	1.845
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	811	787	1.598
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	147	1.175	1.323
Profesyonel Meslek Mensupları	326	779	1.105
Yöneticiler	15	194	210
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	11	70	81
Genel Toplam	**4.694**	**14.499**	**19.193**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarıdır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar oranı yüzde 39,2 seviyesindedir. Adıyaman ilindeki kadın çalışanların yüzde 36,4'ü; erkek çalışanları ise yüzde 40,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 15'i bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 13,7 oran ile Nitelik gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır. Adıyaman ilinde Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar en fazla kadın ve erkek çalışan sayısına sahip meslek grubudur.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Konfeksiyon İşçisi	Servis Şoförü (Okul)
Servis Şoförü (Okul)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü	Şoför-Yük Taşıma
Konfeksiyon İşçisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Şoför-Yük Tasıma	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Şoför (Yolcu Tasıma)
Şoför (Yolcu Tasıma)	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Konfeksiyon İşçisi
Kalite Kontrolcü	Satış Danışmanı / Uzmanı	Elektrik Teknisyeni

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Adıyaman ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Makineci(Dikiş), İplik Eğirme Operatörü(Ring/Vater/Vargel) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Makineci(Dikiş), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Konfeksiyon İşçisi; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Makineci(Dikiş), İplik Eğirme Operatörü(Ring/Vater/Vargel) ve Servis Şoförü(Okul) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

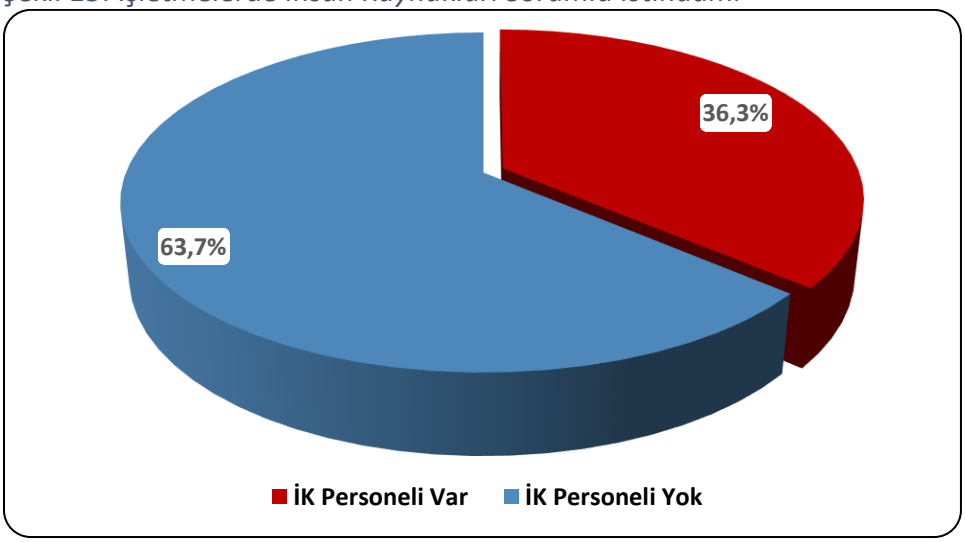

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Adıyaman ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 36,3'ünde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır.

İmalat ile Elektrik,Gaz,Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bu oran yüzde 50, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yüzde 47,3 ve Mesleki,Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe ise yüzde 42,9 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

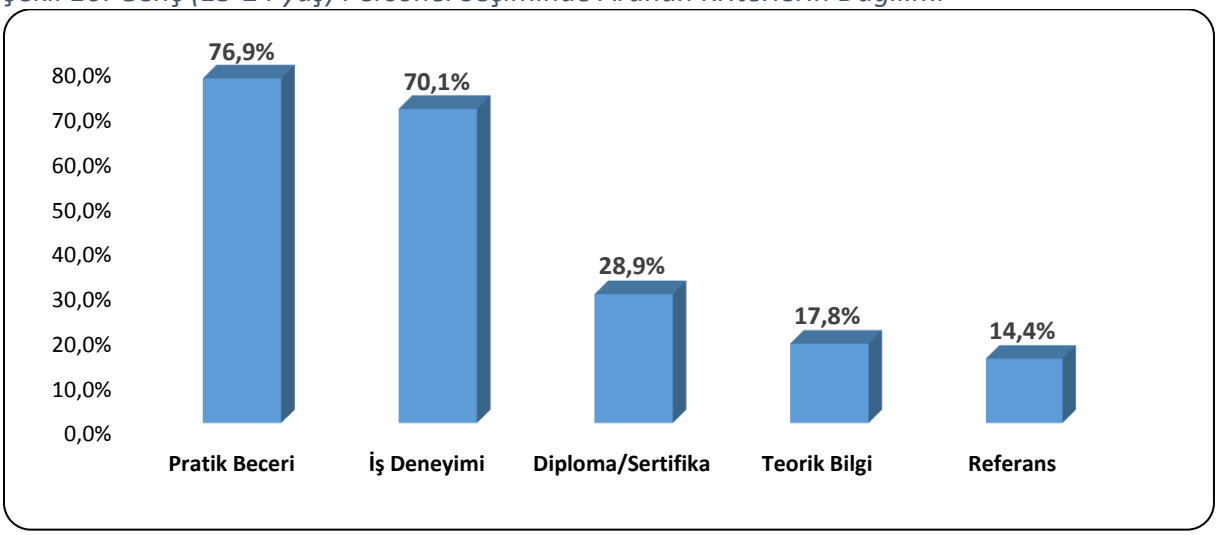

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 76,9'u Pratik Beceri, yüzde 70,1'i İş Deneyimi ve yüzde 28,9'u ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Adıyaman ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma/Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl ki sonuçlar da göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Adıyaman ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim

düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	337	3,4%	13,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25	1,2%	5,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	0,9%	18,2%
İnşaat	2	0,1%	2,0%
Toptan ve perakende ticaret	2	0,2%	2,0%
Eğitim	2	0,5%	7,1%
Genel Toplam	**373**	**1,9%**	**5,8%**

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 333 işletmede 373 açık iş tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Adıyaman ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 373 kişilik açık işin yüzde 90,3'üne tekabül eden 337 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Eğitim sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Adıyaman ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üstündedir. Adıyaman ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,4 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 5,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

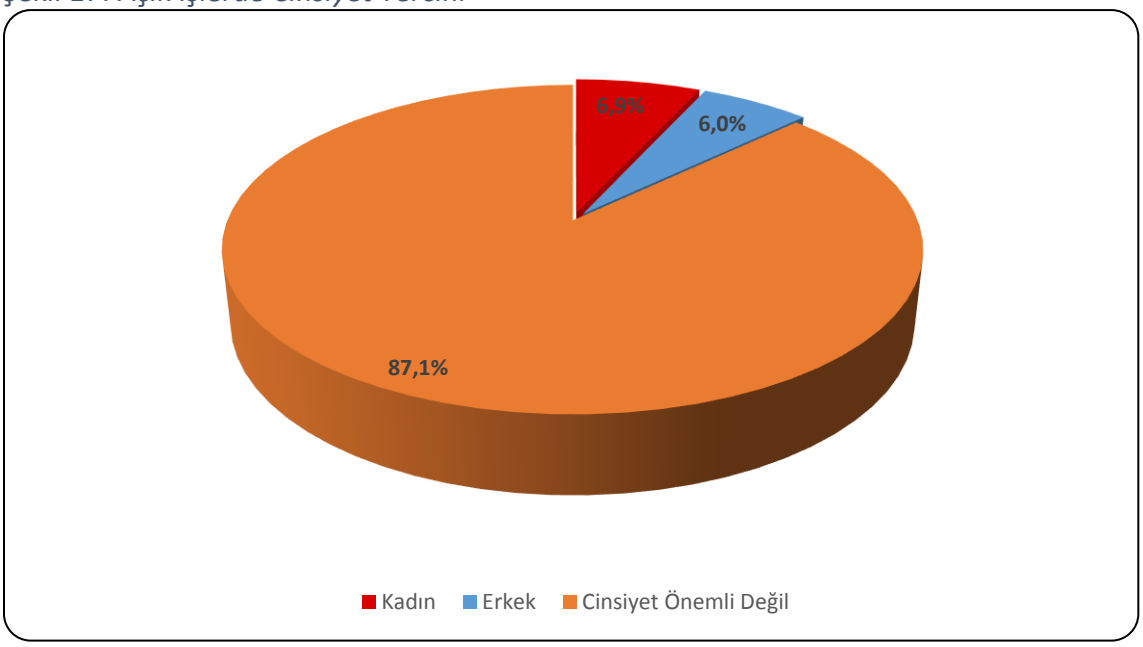

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Adıyaman ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Adıyaman ilinde işverenler açık işlerin yüzde 87,1'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Adıyaman ilinde yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Adıyaman ilinde ise işverenlerin yüzde 6'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

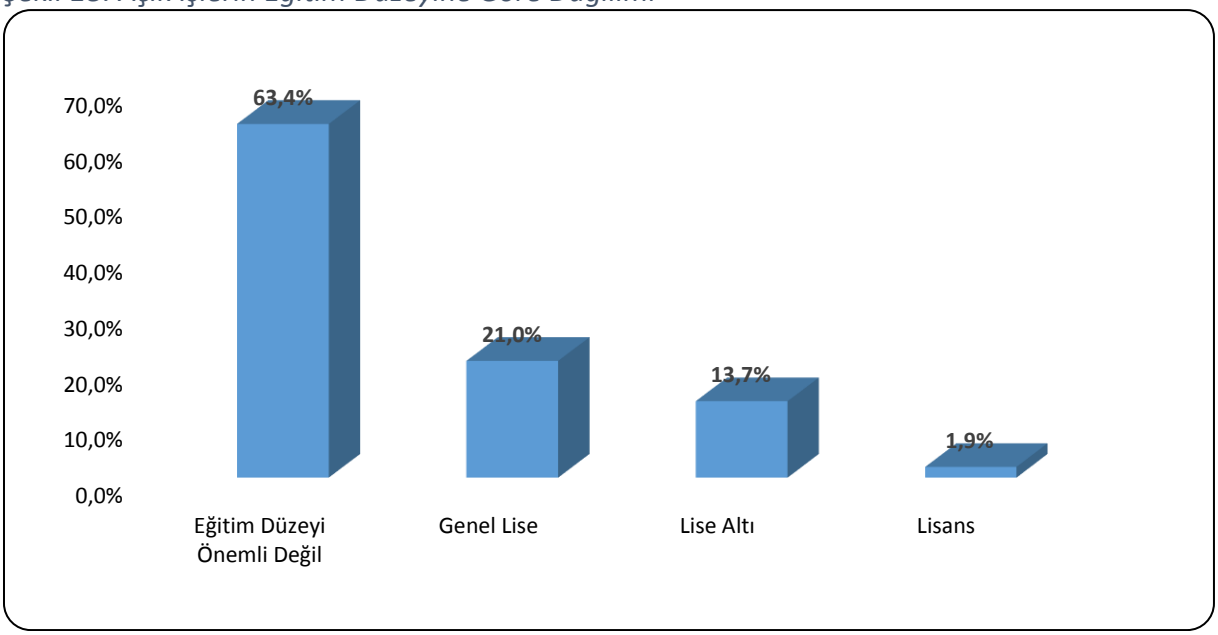

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Adıyaman ilindeki açık işlerin yüzde 63,4'ünde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 21'inde ise Genel Lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

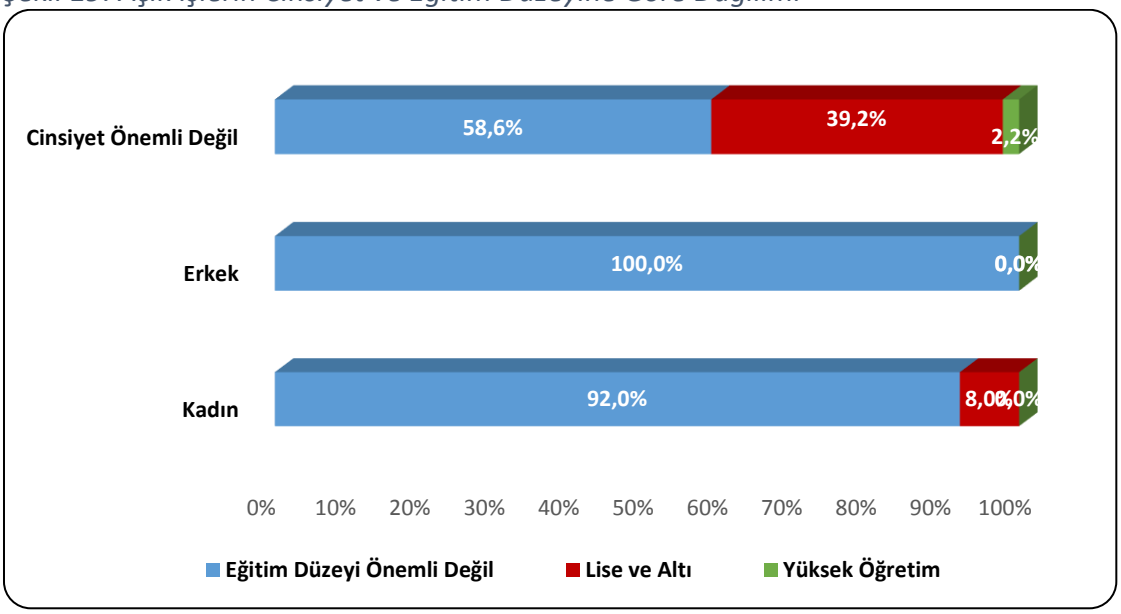

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 39,2 oranında lise ve altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 2,2 oranında yüksek öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 58,6 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde tamamında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 92 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir. Kadınların tercih edildiği açık işler için asgari lise ve altı eğitim talebi yüzde 8 oranında işveren bulunmamaktadır.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

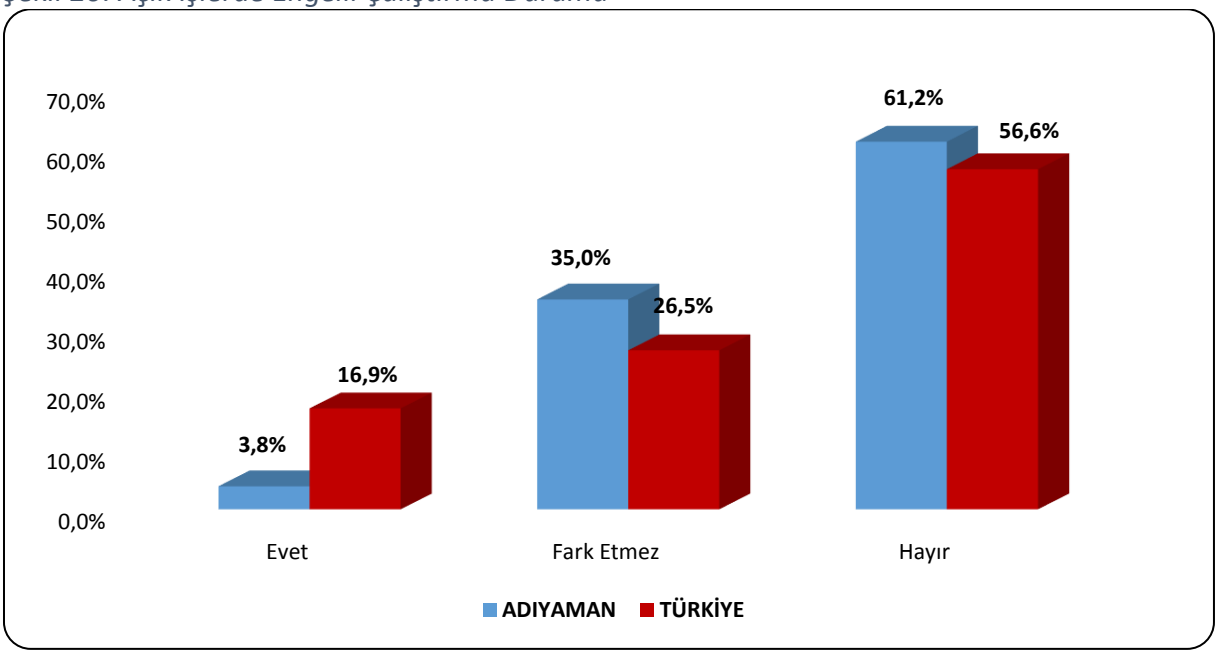

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Adıyaman ilinde mevcut açık işlerin yüzde 3,8'i işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 35 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 38,8'inde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Adıyaman ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

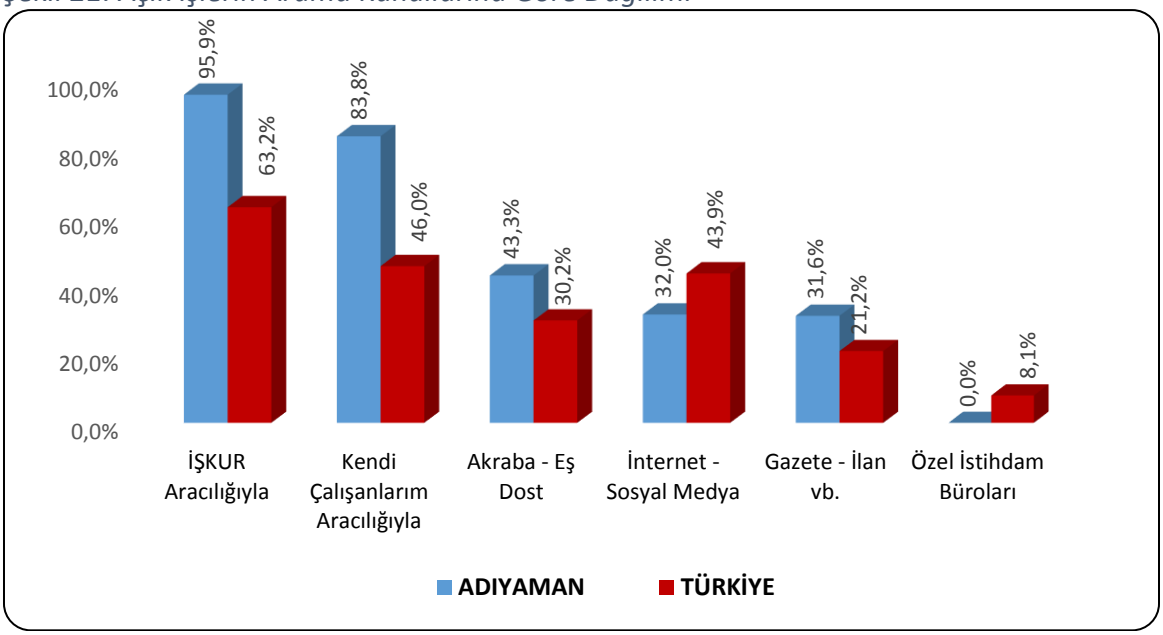

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Adıyaman ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 95,9'u gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde ikinci sırada yüzde 83,8 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 43,3 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Takım Çalışması	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	-	-	4	4
Bilgisayar Kullanımı	3	-	5	5
Analitik Düşünebilme	-	-	6	6
Yabancı Dil	-	-	-	-
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	-	-	-	-
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	-	-	-	-
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Takım Çalışması becerisi ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sıralarda yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Adıyaman ilinde, Yabancı Dil becerisi,İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü, Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme ve Yenilikçi Düşünce Yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	306	3,9%
Sanatkârlar ve İlgili İslerde Çalışanlar	33	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	27	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	7	0,6%
Genel Toplam	**373**	**1,9%**

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 82'dir. İkinci sırada ise Sanatkâr ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Adıyaman ili için tespit edilen yüzde 1,9'luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 3,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	43,1%	36,1%	30,1%	96,7%	81,6%
Sanatkârlar ve İlgili İslerde Çalışanlar	81,3%	12,5%	0,0%	93,8%	100,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	92,4%	100,0%	92,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	42,9%	42,9%	28,6%	57,1%	71,4%
Genel Toplam	**43,3%**	**31,6%**	**32,0%**	**95,9%**	**83,8%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Profesyonel Meslek Mensupları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubundaki açık işlerin en yüksek oranda İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	2	-	4	3	1
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	-	1	-	-	2	-
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	2	-	-	1	3	-
Ahşap Mobilya İmalatçısı	-	-	-	-	-	1
Ütücü	-	2	-	4	3	1
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	-	-	-	3	2	1
Kalite Kontrolcü-Tekstil	-	3	-	4	2	1
Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	-	-	-	3	2	1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	4	-	2	3	-	1
Son Ütücü	-	-	-	3	2	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Adıyaman ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Müşteri hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Makineci(Dikiş), Mobilya Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ütücü, Overlok Makinesi Operatörü(Overlokçu), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü,Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel-Eğitim ve Son Ütücü mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. İplik Eğirme Operatörü(Ring/Vater/Vargel) mesleği için Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk sırada aranmaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Ütücü	Sıvacı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	-	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Ön Muhasebeci	-	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Ahşap Mobilya İmalatçısı
-	-	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	Ütücü
-	-	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
-	-	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Kalite Kontrolcü-Tekstil
-	-	Son Ütücü	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü
-	-	Ütücü	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim
-	-	Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	Son Ütücü

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci(Dikiş), İplik Eğirme Operatörü(Ring/Vater/Vargel) Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ütücü, Overlok Makinesi Operatörü(Overlokçu) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Makineci(Dikiş), Ütücü ve Kalite Kontrolcü-Tekstil meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu iki meslek Ahşap Mobilya İmalatçısı, ve Sıvacı meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci(Dikiş), İplik Eğirme Operatörü ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Adıyaman ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde ise 20+ istihdamlı 44 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Adıyaman ilindeki işletmelerin yüzde 13,2'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde ; Elektrik,Gaz,Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Gayrimenkul Faaliyetleri, , Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

İmalat sektörü gibi Adıyaman ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	274
İnşaat	46
Toptan ve perakende ticaret	29
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19
Eğitim	15
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10
Ulaştırma ve depolama	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**400**

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 400 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 68,4'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

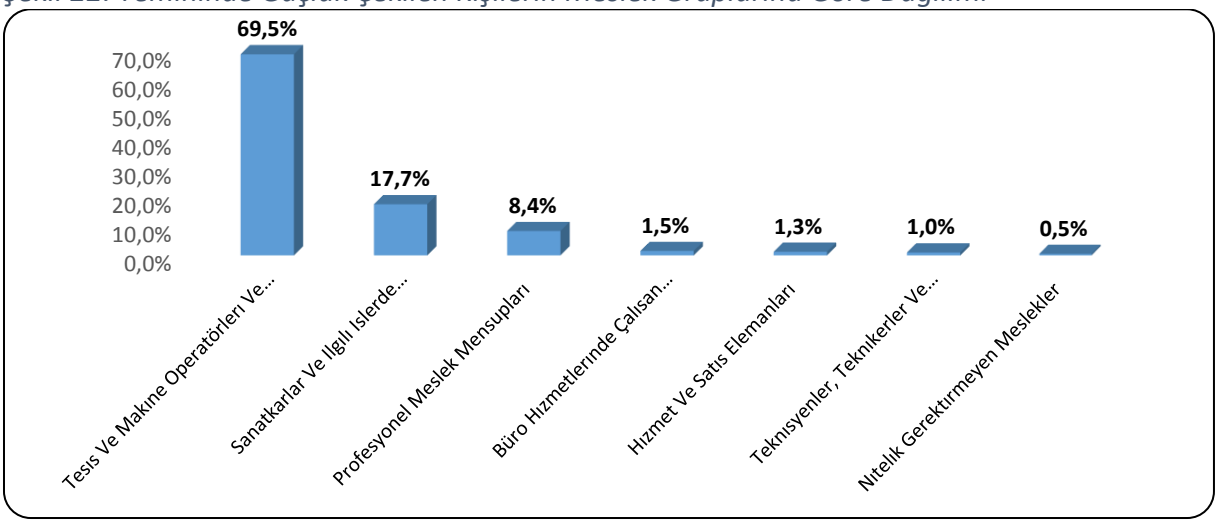

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 278 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 69,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Adıyaman ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

MESLEKLER	TGÇM Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	225
Elektrikçi (Genel)	35
Dokuma Konfeksiyon Makineci,	20
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	10
Kamyon Şoförü	8
Cam Mamul İmalatçısı	8
Konfeksiyon İsçisi	8
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	5
Kalite Kontrolcü-Tekstil	5
Kablo İmal Makinesi Operatörü	5
Diğer	70
Toplam	**400**

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 225 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 35 kişi ile Elektrikçi(Genel) ve 20 kişi ile Dokum Konfeksiyon Makineci meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yıl ki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı ve ilk sırada olduğu görülmektedir. Adıyaman ilinde söz konusu Makineci(Dikiş) mesleği, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. Makineci(Dikiş) mesleğinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

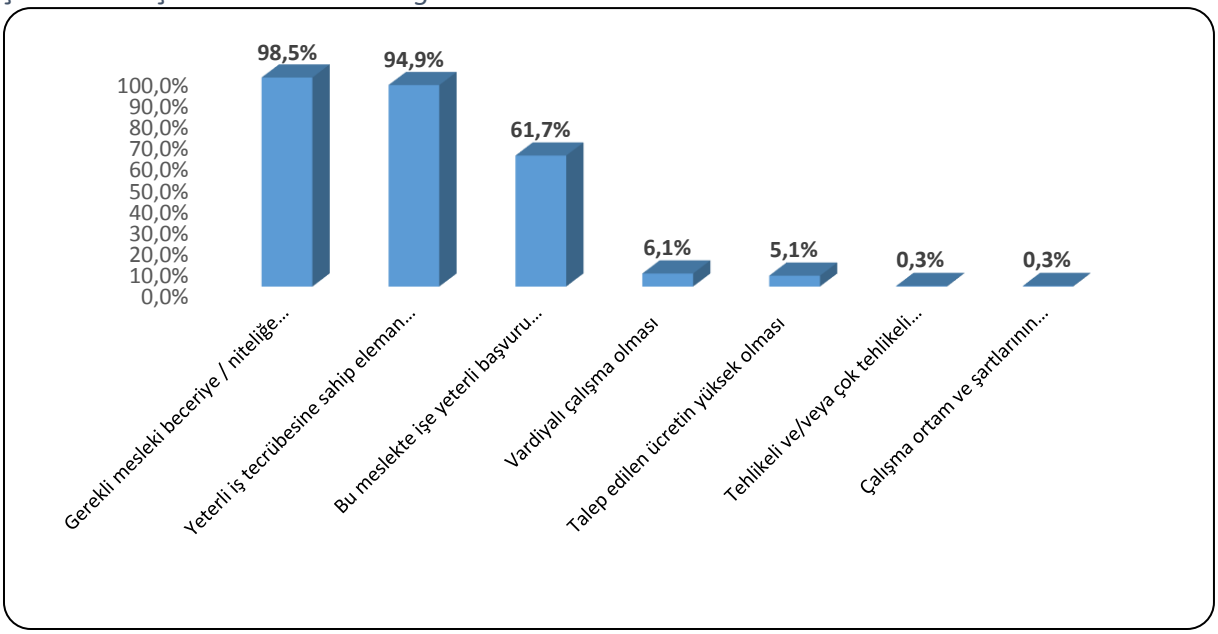

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 98,5 ile Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. İkinci sırada yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir.Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan ve temininde en çok güçlük çekilen mesleğin Makineci(Dikiş) olduğu görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması geldiğinden, eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	54,7%	100,0%	100,0%	9,1%	9,1%
Elektrikçi (Genel)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Dokuma Konfeksiyon Makineci	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	100,0%	100,0%	40,0%	0,0%	0,0%
Kamyon Şoförü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Cam Mamul İmalatçısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Konfeksiyon İşçisi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Overlok Makınesi Operatörü (Overlokçu)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kablo İmal Makinesi Operatörü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Dokuma Konfeksiyon Makineci , Zihinsel Engelliler Öğretmeni,Kamyon Şoförü,Cam Mamul İmalatçısı,Konfeksiyon İşçisi, Overlok Makinesi Operatörü(Overlukçu) ,Kalite Konrolcü-Tekstil ve Kablo İmal Makinesi operatörü gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Bu Meslekte İşe Yeterli Başvuru yapılmaması olarak belirtilmiştir. Vardiyalı çalışma olması ise yalnızca Makineci(Dikiş) için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Adıyaman ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde

durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işletmelerin yüzde 14,2'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Adıyaman ilinde ise yüzde 5,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	18,1%	4,3%	9,6%	68,1%
İnşaat	13,7%	7,9%	7,9%	70,6%
Toptan ve perakende ticaret	12,2%	2,0%	16,3%	69,4%
Ulaştırma ve depolama	9,5%	2,4%	16,7%	71,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	5,3%	26,4%	68,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,0%	6,7%	26,5%	46,7%
Eğitim	35,7%	14,3%	21,4%	28,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	7,5%	7,7%	84,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	36,4%	9,1%	0,0%	54,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	25,0%	75,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Genel Toplam	**14,2%**	**5,2%**	**13,9%**	**66,8%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri,Eğitim,Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ve imalat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektör ise Diğer hizmet faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Gayri Menkul Faaliyetleri,İdari ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde gelecek dönemde istihdamın değişmememesini bekleyen sektörler içerisinde oranı en yüksektir. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Elektrik Gaz,Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerindeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İnşaat	772	53,2%
Ulaştırma ve Depolama	181	10,7%
İmalat	992	10,4%
Eğitim	26	5,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	57	4,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	22	3,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1	0,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0	0,0%
Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0	0,0%
Bilgi ve İletişim	0	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-3	-0,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-23	-2,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-2	-3,8%
Genel Toplam	**2.023**	**10,5%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Adıyaman ilinde ise bu oran yüzde 10,5 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 992 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 53,2 ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. Adıyaman ilinde en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı , İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkâr ve İlgili İşlerde Çalışanlar	650	22,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	431	16,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	875	11,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	6,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	34	3,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	22	1,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	5	0,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	0,1%
Yöneticiler	-1	-0,5%
Genel Toplam	**2.023**	**10,5%**

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 875 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 22,6 ile Sanatkâr ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.En az artış beklenen meslek grubu ise 2 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Büro İşçisi
İnşaat İşçisi	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Servis Şoförü (Okul)	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Konfeksiyon İşçisi	Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)
Sıvacı	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Betonarme Demircisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Duvarcı	İplik Temizleme İşçisi
Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü	Mekanik Bakım Onarımcısı
Ütücü	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci(Dikiş), İnşaat İşçisi ve Servis Şoförü(Okul) olup,Büro İşçisi, Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim ve Fizik Öğretmeni –Ortaöğretim meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci(Dikiş) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk sıralarda yer almaktadır. Adıyaman ili için Makineci(Dikiş) mesleği son iki yıldır önemini korumaya devam etmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Adıyaman ili için ilk sıralarda meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

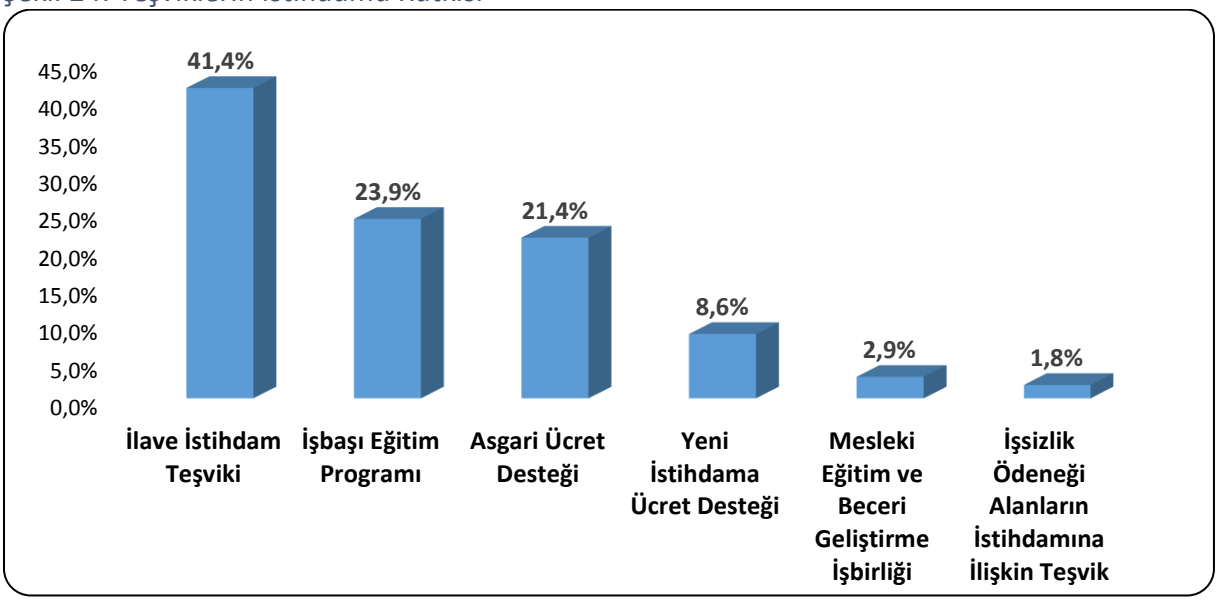

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İşbaşı Eğitim Programı Teşviği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

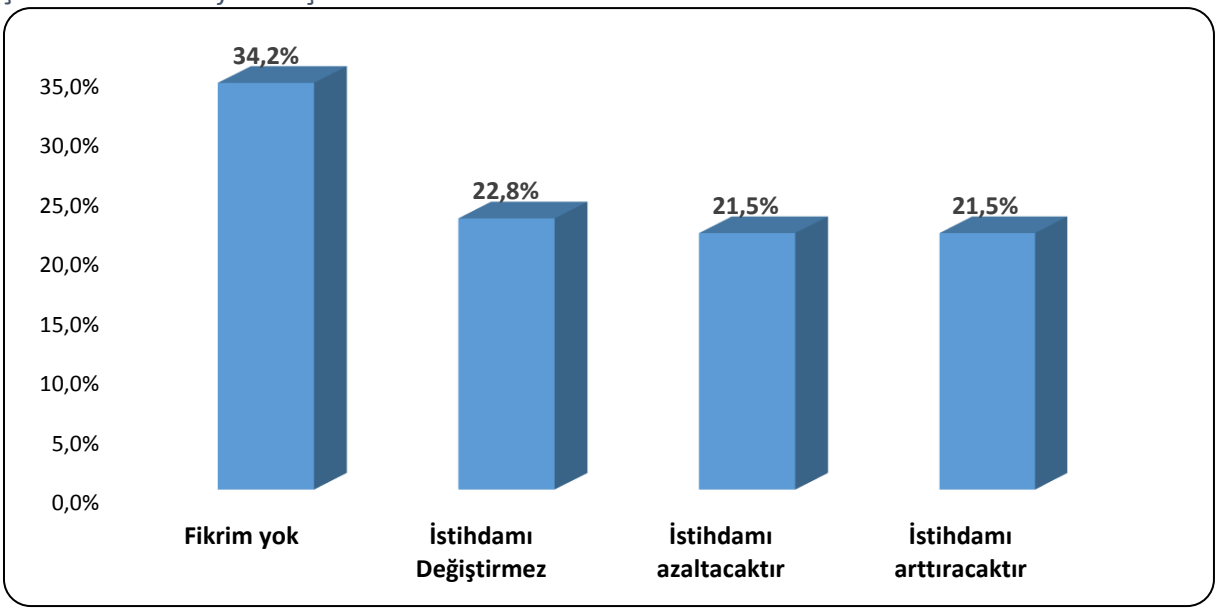

Kaynak: İPA 2019

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 21,5'i istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 21,5'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 22,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 34,2'si ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Adıyaman ilinde; Teknolojik gelişmelerin istihdamı artıracağını savunan sektörlerin başında Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile İmalat sektörleri gelmektedir.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,8'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Adıyaman ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 9,1 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TRC1 (Gaziantep-Adıyaman-Kilis) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 12,8'tir.

Adıyaman ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Adıyaman'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 75,5'i erkeklerden, sadece yüzde 24,5'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Adıyaman ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Adıyaman ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 166 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 3 bin 487 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. İŞKUR tarafından açılan kursların yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

Son dönemde özelikle imalat ve bilişim sektörleri teşviklerle desteklenmektedir.ilimizde imalat sektöründe 2018 yılında mesleki eğitim kurslarında toplam 1775 kursiyer mesleki ve teknik eğitim almıştır.işbaşı eğitim programında ise 2745 kişi faydalanmıştır. Son 3 yıllık performansa bakıldığında kurs ve programlarda özellikle imalat sektöründe ciddi bir artış olduğu gözlenmiştir.Bunda kurs süresince kursiyerlere sağlanan ücret desteği, İş ve Meslek Danışmalarının işyeri ziyaretlerinde kurs programları hakkında işverenleri detaylı bilgilendirimesi, İşverenlerin gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ile Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulamamasından dolayı bunu kurs ve programlar aracığıyla sağlamaya çalışması etkili olmuştur.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

İŞKUR'un yıllar içersinde performansının artığını görülmektedir.Adıyaman'da 2014-2018 beş yıllık dönemde aktif programlardan yararlanan sayısı yüzde 199,5 bireysel görüşme hizmetlerinde faydalanan sayısı yüzde 213,5 işe yerleştirme hizmetlerinde yararlanan kişi sayısı yüzde 98,4 oranlarında artmıştır.Yaşanan bu artışa karşılık işsiz rakamı son 5 yıl içerisinde yüzde 62,1 oranında artmıştır.

Part time çalışma biçimi ilimizde Türkiye genelinin altında seyretmektedir.Bu durum iş arayan açısına değerlendirildiğinde tam zamanlı işlerin tercih edilmesi,part time işin getirisinin az olması ; işveren açısından değerlendirildiğinde ilde yaygın olan sektörlerin bu çalışma biçimine yatkın olmaması olarak değerlendirilmektedir.

Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 333 işletmede 373 açık iş tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 373 kişilik açık işin yüzde 90,3'e tekabül eden 337 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise İdari ve Destek Hizmet faaliyetleri,İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret ile Eğitim sektörleridir.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 5,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 82'dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 63,4'sinin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Takım Çalışması becerilerini istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işletmelerin yüzde 14,2'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Adıyaman ilinde ise yüzde 5,2 olarak gerçekleşmiştir.

Adıyaman ilindeki işverenlerin yüzde 41,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Adıyaman ilinde; Mesleki,Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörlerindeki işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İstermisiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.